

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

Borgartún 29, 105 Reykjavík

Sími: 545 8800. Bréfasími: 545 8051

Netfang: nel@nel.is

Tilv.: 23030002

Ákvörðun nr. 53/2023

Þann 25. október 2023 kom nefnd um eftirlit með lögreglu saman til fundar og tók eftirfarandi ákvörðun nr. 53/2023.

Málsatvik

Nefnd um eftirlit með lögreglu barst erindi frá [REDACTED] dags. 22. mars 2023. Erindið var tvíþætt, annars vegar voru gerðar athugasemdir við meint harðræði við handtöku þann 29. desember 2022 þegar kvartandi var handtekin vegna gruns um ölvunarakstur og meintar rangfærslur í skýrslugerð vegna atviksins. Hins vegar voru gerðar athugasemdir við afskipti sem áttu sér stað þann 22. mars sl., þegar lögreglumenn mættu á heimili hennar eftir að hún hringdi í þjónustuver lögreglu með fyrirspurn. Fram kemur að hún hafi meinað þeim inngöngu en á það hafi ekki verið hlustað og hún hleypt þeim inn. Þá hafi lögregla lagt hald á farsíma hennar þegar hún var að ræða við manninn sinn og neitað að afhenda hann fyrr en hún hafði lokið sér af að tala við hann. Einnig kemur fram að hún hafi ítrekað beðið lögreglu að yfirgefa heimilið sitt en hún hafi neitað því.

Nefndin óskaði upplýsingum frá Lögreglustjóranum á höfuðborgarsvæðinu þann 18. apríl 2023.

Forsendur nefndarinnar

1.

Nefnd um eftirlit með lögreglu starfar á grundvelli VII. kafla lögreglulaga nr. 90/1996, sbr. breytingar á þeim með lögum nr. 62/2016. Helstu verkefni nefndarinnar, sbr. 1. mgr. 35. gr. a í nefndum lögum, eru að taka við kærur á hendur starfsmanni lögreglu fyrir ætlað refsivert brot við framkvæmd starfa hans annars vegar og taka við kvörtunum vegna starfsaðferða lögreglu eða framkomu starfsmanns lögreglu sem fer með lögregluvald hins vegar. Undir hið síðarnefnda falla kvartanir vegna háttsemi eða starfsaðferða sem ekki verða taldar refsiverðar en gætu meðal annars leitt til þess að lögreglumaður yrði áminntur í starfi eða æskilegar breytingar gerðar á starfsháttum og verklagi. Nefndin skal, sbr. 2. mgr. 35. gr. a, greina hvað felst í erindum sem henni berast og koma þeim til meðferðar hjá viðkomandi embætti.

Með vísan til framangreinds fellur það almennt ekki undir valdsvið nefndar um eftirlit með lögreglu að endurskoða eða fjalla um almennt mat lögreglu á beitingu úrræða á grundvelli lögreglulaga eða almennt um framkvæmd rannsóknar sakamála, beitingu rannsóknarúrræða eða um ákvarðanir handhafa ákærvalds um það hvort rétt sé að gefa út ákæru í máli. Hlutverk nefndarinnar er hins vegar að taka afstöðu til þess hvort um sé að ræða ámælisverðar starfsaðferðir eða framkomu lögreglumanna við framkvæmd slíkra verkefna. Í því felst nánar tiltekið (og til dæmis) að taka afstöðu til þess hvort kvartað sé yfir því að

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

háttsemi þeirra starfsmanna lögreglu sem að máli komu hafi ekki verið í samræmi við eðlilega starfshætti eða lög eða hvort starfsaðferðir hafi að öðru leyti farið út fyrir það sem eðlilegt var í því tilviki.

2.

Lögreglustjórinn á höfuðborgarsvæðinu svaraði beiðni nefndarinnar með bréfi dags. 9. maí 2023. Meðfylgjandi voru skýrslur vegna málsins og dagbókarfærslur lögreglu. Auk upptaka úr búkmyndavélum lögreglumanna vegna afskiptanna þann 29. desember 2022.

3.

Undir valdsvið nefndarinnar fellur hvernig tilteknir þættir lögreglustarfsins eru framkvæmdir eða ef lögregla lætur hjá líða að sinna lögmætu hlutverki sínu, sbr. 2. gr. laga nr. 90/1996, þ.e. að gæta almannaöryggis og halda uppi lögum og reglu, að leitast við að tryggja réttaröryggi borgaranna og stemma stigu við afbrotum og koma í veg fyrir athafnir sem raska öryggi borgaranna og ríkisins, vinna að uppljóstrun brota, stöðva ólögmæta háttsemi og fylgja málum eftir í samræmi við það sem mælt er fyrir um í lögum um meðferð sakamála.

4.

Nefnd um eftirlit með lögreglu ber að greina hvort erindi sem henni berast vegna háttsemi lögreglu feli í sér kvörtun yfir starfsháttum eða kæru vegna ætlaðrar refsiverðrar háttsemi starfsmanna lögreglunnar. Nefnd um eftirlit með lögreglu fór ítarlega yfir erindið og þau gögn sem henni bárust frá Lögreglustjóranum á höfuðborgarsvæðinu.

Í erindi sínu gerir kvartandi annars vegar athugasemdir sem lúta að rannsóknaraðferðum starfsmanna embættisins við rannsókn á meintu broti kvartanda þann 29. desember 2022. Ekki fellur undir valdsvið nefndarinnar sbr. 1. kafla að endurskoða framkvæmd rannsóknað skv. lögum nr. 88/2008 um meðferð sakamála og er þeim hluta erindisins því vísað frá nefndinni.

Hins vegar gerir kvartandi athugasemdir við meint harðræði við handtöku og meintar rangfærslur í skýrslum starfsmanna Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu.

Afskipti 29. desember 2022

Með hliðsjón af því hvernig málsatvikum er lýst í kvörtuninni og þeim gögnum sem nefndin hefur undir höndum, sér í lagi myndbandupptökum úr búkmyndavélum beggja lögreglumanna, telur nefnd um eftirlit með lögreglu að starfsmenn embættisins hafi sýnt fagmennsku og vönduð vinnubrögð við störf sín þann 29. desember 2022.

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

Afskipti 22. mars 2023

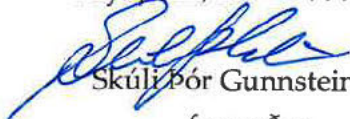
Engar upptökur liggja fyrir vegna afskiptanna þann 22. mars 2023. Nefndin telur aðfinnsluvert að búkmyndavélar hafi ekki verið notaðar í umrætt sinn. Í ljósi þess sem þó liggur fyrir telur nefndin að ekki séu vísbendingar um mögulega ámælisverða eða refsiverða háttsemi starfsmanna lögreglu vegna þeirra afskipta sem höfð voru af [REDACTED] þann 22. mars sl., sbr. 2. mgr. 35. gr. a. laga nr. 90/1996.

Nefndin telur því ekki tilefni til að aðhafast frekar vegna erindis [REDACTED]

Niðurstaða

Ekki tilefni til að aðhafast frekar vegna erindisins.

Reykjavík, 25. október 2023



Skúli Þór Gunnsteinsson

formaður



Kristín Edwald



Þorbjörg I. Jónsdóttir